

ZÁVĚRY

Předmět: Závěry z 61. zasedání Rady EHP (Brusel 20. listopadu 2025)

Šedesáté první zasedání Rady EHP se konalo v Bruselu dne 20. listopadu 2025 za předsednictví Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir, ministryně zahraničních věcí Islandu. Zasedání se zúčastnila Marie Bjerreová, ministryně pro evropské záležitosti Dánska, zastupující předsednictví Rady Evropské unie, Espen Barth Eide, ministr zahraničních věcí Norska a Sabine Monauniová, ministryně zahraničních věcí, životního prostředí a kultury Lichtenštejnska, jakož i zástupci Evropské komise a Evropské služby pro vnější činnost.

Členové Rady EHP jednali o celkovém fungování Dohody o Evropském hospodářském prostoru (Dohoda o EHP) a vedli orientační rozpravu na téma „program EU v oblasti zjednodušení a Dohoda o EHP“.

Ukrajina

1. Členové Rady EHP připomněli její předchozí závěry a opětovně zdůraznili, že budou trvale a neochvějně podporovat nezávislost, svrchovanost a územní celistvost Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic. Budou v koordinované spolupráci s podobně smýšlejícími partnery a spojenci nadále poskytovat Ukrajině a jejímu lidu komplexní politickou, finanční, hospodářskou, humanitární, vojenskou a diplomatickou podporu.
2. Navzdory nepřetržitému diplomatickému úsilí Spojených států a Evropy o dosažení míru i připravenosti Ukrajiny se o mír dále snažit zvýšilo Rusko intenzitu raketových a dronových útoků na Ukrajinu, které jsou zaměřeny zejména na civilní obyvatelstvo a civilní infrastrukturu, což je dokladem toho, že Rusko nemá skutečnou politickou vůli válečnou agresi ukončit a vést smysluplná mírová jednání. Členové Rady EHP znovu naléhavě vyzvali Rusko, aby souhlasilo s úplným, bezpodmínečným a okamžitým příměřím, s nímž Ukrajina souhlasila v březnu 2025, a zopakovali, že podporují všeobecný, spravedlivý a trvalý mír na Ukrajině založený na zásadách Charty OSN a mezinárodním právem. V tomto ohledu členové Rady EHP připomněli zásady stanovené dne 6. března 2025, jimiž by se měla mírová jednání řídit.
3. Členové Rady EHP budou i nadále přispívat k mírovému úsilí, zejména prostřednictvím koalice ochotných a ve spolupráci se Spojenými státy a intenzivnějším využitím kontaktů na globální úrovni.

Spolupráce v rámci EHP

4. Rada EHP zdůraznila trvalý a narůstající význam Dohody o EHP jako pevného základu vztahů mezi EU a státy ESVO EHP, zejména v době geopolitické nestability, a podtrhla význam dvoupilířové struktury dohody.
5. Uznala pozitivní přínos států ESVO EHP k rozhodovacímu procesu v oblasti právních předpisů a programů EU s významem pro EHP prostřednictvím jejich účasti ve výborech, expertních skupinách, studiích a agenturách, jakož i předkládáním připomínek za ESVO EHP.
6. Dále ocenila pozitivní příspěvek Kontrolního úřadu ESVO a Evropské komise, pokud jde o monitorování dodržování Dohody o EHP ve všech státech EHP.
7. Zdůraznila, že je zapotřebí zvát ministry států ESVO EHP na neformální ministerská jednání a ministerské konference pořádané předsednictvími EU, které jsou relevantní pro účast států ESVO EHP na vnitřním trhu. Ocenila, že stávající dánské předsednictví a nadcházející předsednictví v této praxi pokračují.
8. Zdůraznila, že pro podporu podmínek souvisejících s hospodářským růstem a tvorbu nových pracovních míst v celé Evropě je důležitý dobře fungující vnitřní trh. Připomněla přínosy, jež pro podniky mají příslušné čtyři svobody a rovné a spravedlivé podmínky hospodářské soutěže, a zdůraznila, že pravidla vnitřního trhu podporují inovace, konkurenceschopnost a obchod.
9. Rada EHP se shodla na tom, že je zapotřebí dále zintenzivnit úsilí v rámci komunikace ohledně Dohody o EHP a jejích přínosů pro občany a podniky. Zdůraznila, že lepší povědomí o Dohodě o EHP v rámci celého EHP na všech úrovních je v zájmu všech smluvních stran a řádného fungování vnitřního trhu. Za tímto účelem Rada EHP naléhavě vyzvala státy EHP, aby zajistily, že informace o Dohodě o EHP budou rychle a snadno dostupné.

10. Uznala významnou úlohu parlamentní spolupráce a spolupráce mezi ekonomickými a sociálními partnery a vzala na vědomí usnesení Společného parlamentního výboru EHP k výroční zprávě Smíšeného výboru EHP o fungování Dohody o EHP v roce 2024, přijaté v návaznosti na jeho 63. zasedání, které se konalo dne 25. května 2025 v Akureyri.

Politický dialog

11. Rada EHP uznala, že úzké partnerství mezi EU a státy ESVO EHP je nejlepší zárukou dlouhodobé sdílené prosperity a stability. Toto úzké partnerství přispívá k Evropě založené na míru, demokracii, právním státu a lidských právech. Uvítala politický dialog na ministerské úrovni mezi vysokou představitelkou Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a ministry zahraničních věcí Islandu, Lichtenštejnska a Norska, v jehož rámci účastníci uspořádali neformální výměnu názorů na současné zahraničněpolitické otázky společného zájmu, jako jsou Ukrajina/Rusko, transatlantické vztahy a Blízký východ, přičemž zdůraznila, že je důležité pokračovat v praxi pozvání úředníků ze států ESVO EHP k účasti na politických dialozích vedených ve spolupráci s pracovními skupinami Rady EU.

Začlenění aktů EU s významem pro EHP

12. Rada EHP vzala na vědomí zprávu Smíšeného výboru EHP o pokroku a vyjádřila uznání jeho práci při zajišťování nepřetržitého úspěšného vykonávání a řádného fungování Dohody o EHP.
13. Vyslovila uznání probíhající práci na snížení počtu aktů EU, které čekají na začlenění do Dohody o EHP, jakož i tomu, že v roce 2025 bylo v důsledku společného úsilí orgánů EU a států ESVO EHP dosaženo významného pokroku. Podotkla nicméně, že počet dosud nezačleněných aktů zůstává vysoký, a zdůraznila, že je třeba vyvinout další úsilí a pokračovat v úzké spolupráci na legislativních návrzích, které zůstávají dlouho nevyřešeny, aby byla v EHP zajištěna právní jistota a jednotnost. Rovněž zdůraznila, že je důležité zajistit včasné provedení *acquis* ve vnitrostátních právních systémech.

Hospodářská bezpečnost a konkurenceschopnost vnitřního trhu

14. Rada EHP uznala, že mezinárodní obchod nadále čelí výzvám v době, kdy jsou globální dodavatelské řetězce pod tlakem, a znovu potvrdila, že je odhodlána zasazovat se o otevřené, spravedlivé a udržitelné obchodní vztahy založené na pravidlech.
15. Dále zdůraznila, že vnitřní trh je důležitý pro zajištění konkurenceschopnosti a strategické autonomie Evropy a pro zachování její otevřené ekonomiky, hospodářské bezpečnosti, odolnosti, jejího potravinového zabezpečení, její průmyslové obnovy, odolného vedoucího postavení v oblasti technologií a atraktivity jako místa podnikání. EU a státy ESVO EHP sdílejí společný zájem na zajištění řádně fungujícího vnitřního trhu a na zachování rovných podmínek jak v celosvětovém měřítku, tak i v rámci vnitřního trhu souběžně s tím, jak vznikají nové politiky a iniciativy, jejichž cílem je vypořádat se s aktuálními a geopolitickými výzvami v oblastech, jako je celosvětová konkurence, změna klimatu, souběžná ekologická a digitální transformace, strategické závislosti a rizika ohrožující dodavatelské řetězce ve strategických odvětvích.
16. Rada EHP zdůraznila, že je v zájmu posílení konkurenceschopnosti v rámci celého EHP důležité zajistit prostředí příznivé pro inovace a podnikání, a konstatovala, že je třeba omezit strategické závislosti v citlivých odvětvích, jakož i zjednodušit regulační procesy. Uvítala úsilí o zjednodušení pravidel a snížení zbytečné administrativní zátěže prostřednictvím legislativních a nelegislativních iniciativ, včetně souhrnných balíčků návrhů, neboť jsou obzvláště důležité pro malé a střední podniky, které tvoří převážnou většinu společností v EHP.
17. Zdůraznila, že je důležité zajistit úzkou spolupráci mezi EU a státy ESVO EHP při zvyšování hospodářské bezpečnosti a odolnosti, jakož i při zabezpečování a posilování dodavatelských řetězců prostřednictvím diverzifikace dodávek a budováním výrobních kapacit na vnitřním trhu, a to zejména v oblasti technologií s nulovými a nízkými emisemi v souladu s bodem 28 prvního globálního hodnocení podle Pařížské dohody, jakož i v oblasti čipů a kritických surovin. Zajišťování hospodářské bezpečnosti v EHP by se mělo zaměřit na podporu konkurenceschopnosti v rámci celého EHP a na poskytování ochrany před společnými riziky ohrožujícími hospodářskou bezpečnost, jakož i na budování partnerství s dalšími zeměmi se společnými zájmy.

18. Rada EHP konstatovala, že výzvy, jimž státy EHP společně čelí, řeší strategická agenda EU na období 2024–2029 adekvátním způsobem. Ocenila úsilí o vytvoření hlubšího a odolnějšího vnitřního trhu schopného přispívat k rozvoji klíčových budoucích technologií a k dlouhodobé konkurenceschopnosti Evropy a uvítala úsilí o to, aby Evropa byla i nadále silná a bezpečná.

Změna klimatu, biologická rozmanitost a ekologická transformace

19. Rada EHP se shodla na tom, že pro zajištění přechodu k udržitelné, sociálně spravedlivé a klimaticky neutrální budoucnosti šetrné k životnímu prostředí jsou zapotřebí pokračující vysoké ambice, společné úsilí a bezodkladná opatření. Vyzvala ke spravedlivému, spořádanému a rovnoprávnému odklonu od fosilních paliv v energetických systémech v souladu s cílem omezit nárůst teploty nejvýše na 1,5 °C a k tomu, aby byla v tomto kritickém desetiletí urychlena opatření směřující k dosažení nulových čistých emisí v souladu s nejlepšími dostupnými vědeckými poznatky nejpozději do roku 2050. S ohledem na potenciál EHP rovněž zopakovala výzvu k tomu, aby byla do roku 2030 ztrojnásobena globální kapacita výroby energie z obnovitelných zdrojů a bylo zdvojnásobeno celosvětové průměrné roční tempo zvyšování energetické účinnosti a aby bylo urychleno zavádění technologií s nulovými a nízkými emisemi. Ocenila úsilí EU o zajištění konkurenceschopnosti a dekarbonizace evropského průmyslu.
20. Rada EHP uznala, že je důležité zajistit bezpečné, cenově dostupné a udržitelné dodávky energie a chránit evropskou energetickou infrastrukturu před hybridními a jinými hrozbami. Zdůraznila, že komplexní a technologicky neutrální strategie pro dekarbonizaci a konkurenceschopnost by měla průmyslu poskytnout předvídatelnost a měla by usilovat o to, aby do Evropy přilákala podniky a aby zdejší podniky svou výrobu rozšiřovaly a v Evropě zůstaly.
21. Uznala škodlivé dopady válečné agrese Ruska vůči Ukrajině na odvětví energetiky v Evropě a vzala na vědomí pokrok, kterého bylo dosaženo při provádění plánu Evropské komise REPowerEU. Vzala na vědomí nedávné zveřejnění plánu EU na postupné ukončení nákupu ruských fosilních paliv, jehož cílem je snížit závislost na těchto palivech.

22. Zdůraznila, že v rámci ekologické transformace má klíčovou úlohu stanovení cen uhlíku a pokračující spolupráce mezi EU a státy ESVO EHP při vývoji systému EU pro obchodování s emisemi. Uvítala probíhající práci na začlenění států ESVO EHP do mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích. Dále zdůraznila, že jsou potřeba účinná opatření k zajištění důvěryhodnosti údajů o emisích a k tomu, aby dále trvalo úsilí o zajištění spolehlivosti údajů třetích zemí.
23. Vzala na vědomí balíček opatření v oblasti vojenské mobility a zdůraznila, že je důležité zajistit úzkou spolupráci, pokud jde o aspekty balíčku, které by se mohly týkat států ESVO EHP a Dohody o EHP.
24. Vzhledem k tomu, že velkým zdrojem emisí v Evropě je doprava, Rada EHP zopakovala, že je důležité, aby státy EHP spolupracovaly na vytvoření udržitelného, konkurenceschopného a odolného odvětví dopravy. Silný důraz by měl být i nadále kladen na ekologickou lodní a leteckou dopravu včetně letištní a přístavní infrastruktury. Rada EHP zdůraznila, že je zapotřebí zrychlit přechod k udržitelným druhům dopravy a udržitelným palivům napříč EHP a současně zachovat dopravní obslužnost odlehlých oblastí včetně ostrovních států a nejbzdálenějších regionů a zajistit spravedlivou transformaci. Přechod na udržitelná paliva vyžaduje sladění poptávky se spolehlivými a rozšiřitelnými dodávkami a zároveň využití vznikajících technologií k usnadnění účinné dekarbonizace. Pro ochranu obchodních toků má zásadní význam budování odolnosti prostřednictvím inovací, flexibilních mechanismů pro zajištění právního souladu a investic do udržitelné infrastruktury. Zásadně důležité je zlepšení kapacity železniční dopravy a snížení emisí silniční nákladní dopravy.
25. Rada EHP vyjádřila své plné odhodlání zintenzivnit úsilí v boji proti změně klimatu, usilovat o udržitelnou transformaci energetiky a nadále chránit náš přírodní svět a obecně podporovat oběhové hospodářství s cílem zvýšit naši konkurenceschopnost. Zdůraznila, že je důležité pokračovat v úzké spolupráci mezi EU a státy ESVO EHP při dosahování jejich příslušných cílů v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti a dodržení závazků přijatých v rámci Pařížské dohody a rámci pro biologickou rozmanitost z Kchun-ningu a Montrealu.

Rada EHP se shodla na tom, že je nezbytné řešit úbytek biologické rozmanitosti, a vzala na vědomí ambici EU dosáhnout nulového znečištění a konstatovala, že zásadní součástí tohoto úsilí je spolupráce zaměřená na zajištění čistší Evropy a životního prostředí bez toxických látek. Zdůraznila význam sblížování právních předpisů v oblasti oběhového hospodářství a vyzdvihla, že je třeba posílit vodohospodářskou odolnost napříč odvětvími.

26. Uznala, že změna klimatu a úbytek biologické rozmanitosti jsou globálními výzvami, a potvrdila svůj závazek provádět Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030, Pařížskou dohodu a globální rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu, které jsou mnohostrannými rámci nezbytnými pro řízení globálních opatření proti změně klimatu a úbytku biologické rozmanitosti. S ohledem na výsledky zasedání konferencí smluvních stran Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu COP28 a COP29 zdůraznila, že je i nadále důležité mít v souladu s Pařížskou dohodou vysoké celosvětové ambice. V této souvislosti uvítala sdělení o vnitrostátně stanovených příspěvcích po roce 2030 a vyzvala všechny smluvní strany, které své vnitrostátně stanovené příspěvky dosud nepředložily, aby tak urychleně učinily. Zdůraznila, že vnitrostátně stanovené příspěvky po roce 2030 by měly vycházet z prvního globálního hodnocení (GST-1), odrážet pokrok a nejvyšší možné ambice, měly by být v souladu se způsoby snižování emisí, které omezují globální oteplování na 1,5 °C, a s nejlepšími dostupnými vědeckými poznatky s ohledem na různé vnitrostátní podmínky a měly by zahrnovat absolutní cíle snížení emisí v rámci celé ekonomiky, které budou zahrnovat všechny skleníkové plyny, odvětví a kategorie, a prokazovat, jak smluvní strany provádějí GST-1. Rada EHP zdůraznila, že je třeba, aby si země stanovily své cíle v oblasti nulových čistých emisí skleníkových plynů nebo uspíšily jejich plnění a vedly ambiciózní dialog s klíčovými podobně smýšlejícími partnery. Dále vzala na vědomí ambici Evropy zachovat si vedoucí úlohu při plnění svých mezinárodních závazků v oblasti biologické rozmanitosti, zejména závazků přijatých v celosvětovém rámci pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu. S ohledem na výsledek 16. konference smluvních stran Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti Rada EHP zdůraznila, že je třeba, aby všechny strany aktualizovaly nebo revidovaly své vnitrostátní strategie a akční plány v oblasti biologické rozmanitosti s cílem urychleně řešit přímé a nepřímé příčiny úbytku biologické rozmanitosti.

Digitální transformace

27. Rada EHP zdůraznila, že pro řádně fungující demokratickou společnost v digitální éře mají zásadní význam ochrana svobody a plurality sdělovacích prostředků, redakční nezávislost a ochrana novinářů spolu s dodržováním zásadních hodnot, jak jsou uvedeny v relevantních právních předpisech EU, a to i pokud jde o podporu nezávislých sdělovacích prostředků a jejich financování.
28. Vyzdvihla také, že je důležité, aby státy EHP úzce spolupracovaly na zajištění konkurenceschopné, spravedlivé a odolné digitální transformace a aby se Evropa stala světovým lídrem v oblasti strategických digitálních technologií. Dále zdůraznila, že zachování integrity a odolnosti digitální infrastruktury a digitálních služeb má zásadní význam pro ochranu našich demokratických společností a prosazování našich evropských hodnot.
29. Rada EHP konstatovala, že je třeba, aby došlo k rychlejšímu zavádění umělé inteligence v průmyslu i v malých a středních podnicích, a v souladu s prohlášením o inkluzivní a udržitelné umělé inteligenci pro lidi a planetu dohodnutým dne 11. února 2025 v Paříži podpořila navrhovanou Strategii pro využívání umělé inteligence a vyzvala, aby se orgány, průmysl a občanská společnost ze států EHP úzce zapojily do jejího provádění. V zájmu maximalizace společenské a inovační hodnoty dat Rada EHP dále zdůraznila, že je třeba vyvinout další úsilí o vytvoření skutečné evropské datové unie, mimo jiné zjednodušením dodržování stávajících právních předpisů a zlepšením správy údajů.
30. Zdůraznila význam toho, že v brzké době bude do Dohody o EHP začleněno nařízení o digitálních službách a nařízení o digitálních trzích. Poukázala na potenciální ekonomické, environmentální a společenské přínosy umělé inteligence (AI) a dále uznala, že je důležité vytvořit pro AI v Evropě společný regulační rámec prostřednictvím aktu o AI a zajistit, aby systémy AI uváděné na vnitřní trh a používané v EHP byly bezpečné, důvěryhodné a etické a aby respektovaly základní práva, evropské hodnoty a etické zásady.

31. Rada EHP poznamenala, že je důležité posílit kybernetickou bezpečnost a ochranu lidí, institucí a kritické infrastruktury před hybridními hrozbami. Ocenila sdělení Komise o Evropském akčním plánu pro kybernetickou bezpečnost nemocnic a poskytovatelů zdravotní péče, jakož i nařízení EU o kybernetické solidaritě a akt o kybernetické odolnosti, a vyzvala smluvní strany Dohody o EHP, aby prohloubily spolupráci s cílem zvýšit odolnost vnitřního trhu a předcházet kybernetickým hrozbám.
32. Uznala, že je důležité posílit evropský polovodičový ekosystém prostřednictvím evropského aktu o čipech, a to díky diverzifikaci dodavatelských řetězců, zachování vedoucího postavení v oblasti technologií a rozvoji výrobní kapacity a pokračujícími ambicemi prostřednictvím aktu o čipech 2.0.

Sociální rozměr

33. Rada EHP zdůraznila význam sociálního rozměru Dohody o EHP, který se týká otázek pracovního práva, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a genderové rovnosti. Uznala význam spravedlivých a dobře fungujících trhů práce a systémů sociálního zabezpečení a také zvýšení účasti na trhu práce a zajištění náležitého souladu mezi dovednostmi a potřebami trhu práce jako klíčového faktoru pro dosažení spravedlivé, ekologické a digitální transformace a posílení konkurenceschopnosti vnitřního trhu.
34. Zdůraznila, že je důležité zajistit sociální ochranu, rovné příležitosti a spravedlivé pracovní podmínky, a uvítala pokrok, jehož bylo dosaženo při provádění evropského pilíře sociálních práv, což je rámec zaměřený na budování inkluzivnější, odolnější a konkurenceschopnější Evropy.

Spolupráce v oblasti zdraví

35. Rada EHP ocenila strategické poznatky získané na základě připravenosti a reakce na mimořádné situace v oblasti zdraví v rámci EHP během pandemie COVID-19. V této souvislosti zůstaly zásadními prioritami integrita vnitřního trhu a hladké fungování Dohody o EHP. Zdůraznila význam budování evropské zdravotní unie a se zájmem očekává užší spolupráci mezi EU a státy ESVO EHP v oblasti zdravotní připravenosti a reakce. Rada EHP rovněž vzala na vědomí návrh nařízení v oblasti kriticky důležitých léčivých přípravků s cílem umožnit, aby dodavatelské řetězce byly odolnější, a posílit evropské výrobní kapacity. Rovněž uvítala pokrok, pokud jde o reformu farmaceutických právních předpisů EU, která se zabývá včasným a rovným přístupem k bezpečným, účinným a cenově dostupným léčivým přípravkům, bezpečností jejich dodávek a zajištěním toho, aby pro jejich výzkum, vývoj, výrobu a investice do nich existovalo v Evropě atraktivní prostředí příznivé pro inovace, jakož i opatřeními k řešení vzácných onemocnění a antimikrobiální rezistence.
36. Rada EHP zdůraznila, že je důležité posílit opatření EU v oblasti poskytování péče a duševního zdraví a dále zlepšit kapacity a odolnost systémů zdravotní péče, včetně odolnosti vůči změně klimatu, a to zejména v oblastech, v nichž pandemie odhalila nedostatky.

Programy a agentury EU

37. Rada EHP uznala přínos programů EU k budování ekologičtější, více digitalizované a odolnější Evropy a zdůraznila význam zapojení států ESVO EHP do řady programů EU v období 2021–2027 a uznala jejich významný finanční příspěvek pro tyto programy.
38. Rada EHP zdůraznila, že podle článku 78 Dohody o EHP mají smluvní strany posilovat a rozšiřovat spolupráci v několika oblastech mimo čtyři svobody. Státy ESVO EHP by měly mít přístup ke všem částem programů, kterých se účastní. Rada EHP zdůraznila, že je důležité posílit bezpečnost výzkumu, a vyzvala strany, aby v tomto ohledu úzce spolupracovaly, mimo jiné prostřednictvím řízení rizik a dalších vhodných opatření.

Dohoda zaručuje všem svým členům rovná práva a povinnosti a pro její řádné fungování má zásadní význam, aby byly tyto zásady dodržovány. Rada EHP vybídla zejména všechny prováděcí subjekty na evropské i vnitrostátní úrovni, aby zveřejňovaly a propagovaly příležitosti k partnerství v rámci celého EHP a zajistily, aby všichni aktéři byli při účasti na programech EU plně informováni o právech a povinnostech států ESVO EHP.

39. Zdůraznila, že klíčový význam pro posílení evropské průmyslové základny a pro zachování integrity a řádného fungování vnitřního trhu má široká spolupráce v oblasti vesmíru. Vzala na vědomí probíhající jednání o účasti států ESVO EHP na Programu pro bezpečnou konektivitu a návrh aktu EU o kosmu.
40. Aniž jsou dotčena nadcházející jednání na úrovni EU o víceletém finančním rámci, vyzvala Rada EHP k tomu, aby byl nadále veden dialog o přípravách na programové období po roce 2027 s cílem zajistit, aby byla do Dohody o EHP včas začleněna nová nařízení týkající se jednotlivých programů, přičemž je třeba přihlídnout k tomu, že účast států ESVO EHP vyplývá již z ustanovení Dohody o EHP. Rada EHP dále zdůraznila, že v souladu s Dohodou o EHP je důležité zajistit úzkou spolupráci mezi státy ESVO EHP a Evropskou unií při utváření budoucích programů EU.
41. Rada EHP zdůraznila význam toho, že v brzké době bude do Dohody o EHP začleněn balíček EU pro boj proti praní peněz a financování terorismu (AML/CFT) s cílem přispět k boji proti praní peněz a financování terorismu.

Finanční mechanismy

42. Rada EHP připomněla, že Dohoda o EHP stanoví účast států ESVO EHP na vnitřním trhu, a v této souvislosti rovněž připomněla, že státy ESVO EHP přispívají ke snižování sociálních a hospodářských rozdílů v rámci EHP prostřednictvím finančního mechanismu EHP a norského finančního mechanismu ve prospěch smluvních stran s cílem podporovat trvalé a vyvážené posilování hospodářských a obchodních vztahů mezi všemi smluvními stranami Dohody o EHP v souladu s článkem 115 Dohody o EHP.
43. Uvítala, že dne 1. srpna 2025 vstoupily v platnost dohoda mezi Islandem, Lichtenštejnskem, Norskem a EU o finančním mechanismu EHP na období od května 2021 do dubna 2028 a dohoda mezi Norskem a EU o norském finančním mechanismu na období od května 2021 do dubna 2028.
44. Ocenila, že s cílem zajistit úspěšné uplatňování finančních mechanismů na období od května 2021 do dubna 2028 byla uzavřena dvoustranná memoranda o porozumění a programové dohody mezi státy ESVO EHP a některými přijímajícími státy, a očekává, že budou urychleně uzavřena dvoustranná memoranda o porozumění se všemi přijímajícími státy s cílem stanovit jasný rámec a harmonogram pro efektivní a včasné čerpání finančních prostředků, což přispěje k realizaci dohodnutých tematických priorit, jimiž jsou ekologická transformace, demokracie, právní stát a lidská práva a sociální začleňování a odolnost.
45. Zdůraznila, že smluvní strany s ohledem na článek 10 protokolu č. 38D přezkoumají potřebu řešit hospodářské a sociální rozdíly v rámci Evropského hospodářského prostoru a na základě posouzení zahájí budoucí jednání o příštích finančních mechanismech s dostatečným předstihem před ukončením finančních mechanismů na období 2021–2028 s cílem zabránit nedostatkům v provádění a umožnit efektivní a účelné programování budoucího výhledu financování.

Rybolov a přístup na trh v případě ryb a produktů rybolovu

46. Rada EHP vzala na vědomí vstup v platnost dvou dodatkových protokolů k dvoustranným dohodám EU s Islandem a Norskem, které stanoví celní kvóty pro dovoz některých ryb a produktů rybolovu pocházejících z těchto zemí na trh EU do dubna 2028.
47. Členové Rady EHP s politováním vzali na vědomí závažné zhoršení stavu populace makrely obecné v severovýchodním Atlantiku a poznamenali, že uznávají význam včasného dosažení komplexní dohody o sdílení.
48. Rovněž znovu potvrdila závazky uvedené v protokolu č. 9 k Dohodě o EHP týkajícím se obchodu s rybami a jinými mořskými produkty.
49. Členové Rady EHP zdůraznili velký význam konstruktivní spolupráce v otázkách rybolovu, která by měla být vyvážená a vzájemně výhodná, zejména pokud jde o udržitelné řízení populace společného zájmu.
50. Uznali, že je nadále důležité zabývat se příslušnými nedořešenými otázkami v oblasti rybářské politiky a vyřešit je, a poznamenali, že uznávají význam dvoustranných dialogů o řízení rybolovu a potřebu dohody týkající se ujednání o sdílení mezi EU a příslušnými státy ESVO EHP.

Obchod se zemědělskými produkty

51. Rada EHP připomněla závazek smluvních stran v souladu s článkem 19 Dohody o EHP a vyzvala strany, aby pokračovaly v dialogu s cílem přezkoumat podmínky obchodu se zemědělskými produkty, tak aby mohlo být v rámci jejich příslušných zemědělských politik dosaženo postupné liberalizace. Vyzvala smluvní strany, aby provedly nový přezkum režimu obchodování se zpracovanými zemědělskými produkty v rámci čl. 2 odst. 2 a článku 6 protokolu č. 3 k Dohodě o EHP, a to v zájmu další podpory obchodu v této oblasti.